

Μακεδονικά

Τόμ. 16, Αρ. 1 (1976)

Αντωνίου-Αιμιλίου Ταχιάου, Η εθνική αφύπνισις των Βουλγάρων και η εμφάνισις βουλγαρικής εθνικής κινήσεως εν Μακεδονία

Γ. Πλουμίδης

doi: [10.12681/makedonika.656](https://doi.org/10.12681/makedonika.656)

Copyright © 2014, Γ. Πλουμίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Πλουμίδης Γ. (1976). Αντωνίου-Αιμιλίου Ταχιάου, Η εθνική αφύπνισις των Βουλγάρων και η εμφάνισις βουλγαρικής εθνικής κινήσεως εν Μακεδονία. *Μακεδονικά*, 16(1), 405. <https://doi.org/10.12681/makedonika.656>

τικότητα καὶ βιβλιογραφικὴν ἐνημερότητα. Ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ πράγματι μικρὰν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὴν τοπογραφίαν αὐτῆς.

Δ. ΚΑΝΑΤΣΟΥΤΑΣ

Ἄντωνίου - Αἰμιλίου Ταχιάου, Ἡ εθνικὴ αφύπνισις τῶν Βουλγάρων καὶ ἡ ἐμφάνισις βουλγαρικῆς ἐθνικῆς κινήσεως ἐν Μακεδονίᾳ, Θεσσαλονίκη 1974, 8ο, σ. 39.

Ἀπὸ τὸν τίτλο τῆς ἐργασίας τοῦ καθηγ. κ. Ταχιάου γίνεται φανερὸς ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὁποῖο αὐτὴ γράφτηκε: νὰ ἐρευνηθοῦν καὶ νὰ ἐρμηνευθοῦν οἱ ρίζες τῆς ἀνθελληνικῆς στάσεως ποῦ πῆραν οἱ Βούλγαροι ἀπὸ τὶς ἀρχεὺς κιόλας τοῦ 10' αἰ. καὶ κατ' ἐπέκτασιν νὰ ἐξεταστοῦν οἱ παράγοντες ποῦ ὀδήγησαν στὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα, στὴν ἀντιπαράταξιν τοῦ βουλγαρικοῦ στὸν ἑλληνικὸ ἐθνικισμό. Ὁ σ. με πολλὴ σαφήνεια μᾶς ἀναλύει τὴν ἐξέλιξιν ποῦ πῆρε ἡ «αφύπνισιν» τῶν Βουλγάρων, καί, κάτοχος καθὼς εἶναι καὶ τῆς βουλγαρικῆς βιβλιογραφίας, τὴν τεκμηριώνει με πολλὴ πειστικότητα. Ἄν πρέπει, στὰ πλαίσια μιᾶς βιβλιοκρισίας, νὰ παρατηρήσουμε κάτι, αὐτὸ θὰ ἦταν ἡ μείναι ἐργασία τοῦ James F. Clarke, Parion of Tirnovo in the light of historical criticism (στὰ Actes du premier Congrès International des Etudes Balkaniques et Sud-Est Européennes, τόμ. IV, Σόφια 1969, σ. 269-278). Ὁ Clarke με κριτικὴ ἐμβάθυνση στὸ θέμα ἀποδεικνύει ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν χωρὶς ἀποδείξει δυσφήμισιν τοῦ Ἰαρίωνα τοῦ Κρητὸς καὶ καταρρίπτει, ὡς ἓνα σημεῖο, τὸν μῦθο τῆς ἀντιβουλγαρικῆς a priori στάσεως τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου. Με τὸν τρόπο αὐτὸ θὰ γίνονταν πιὸ εὐκόλῃ ἡ συζήτησις ἀπὸ τὸν σ. καὶ τοῦ βιβλίου τῆς Mercia Macdermott (A history of Bulgaria, London 1962) ποῦ διέπεται ἀπὸ ἀνθελληνικὴν, θὰ λέγαμε, μανίαν καὶ ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν «λέξιν» (γιὰ τὸ εὐρύτερο κοινὸ, φυσικὰ) γύρω ἀπὸ τὴν βουλγαρικὴ ἐθνικὴ ἀναγέννησιν. Θὰ ἦταν ἐπομένως δυνατὸ νὰ διατυπωθοῦν ὀρισμέναι ἀντιρρήσεις πάνω σὲ παρατηρήσεις τῆς Macdermott γύρω ἀπὸ τὸν ρόλο ποῦ ἐπαιξάν ἡ βουλγαρικὴ ἀστικὴ τάξις (κυρίως ἡ μικροαστικὴ, σ. 151), ὁ Aprilon καὶ οἱ Gyumyushgerdam (σ. 79).

Γ. ΠΛΟΥΜΙΑΝΗΣ

Ἀντώνη Μιχ. Κολτσίδα, Οἱ Κουτσόβλαχοι, ἐθνολογικὴ καὶ λαογραφικὴ μελέτη, πρῶτος τόμος, Θεσσαλονίκη 1976, σ. 222.

Πρέπει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ τὸ διευκρινήσουμε: τὸ βιβλίον ποῦ παρουσιάζουμε ἐδῶ δὲν πρόκειται γιὰ μιὰν ἐκδόσιν ποῦ φέρνει κάτι νέο στὴν ἐπιστημονικὴ ἐρευνά· ἀποτελεῖ ὁμῶς μιὰ πετυχημένη προσπάθεια ἐκλαϊκευμένης κατάρθεσης τῆς παρουσίας καὶ τῆς ἀδιάσπαστης σύνδεσης τῶν Κουτσόβλαχων με τὸν Ἑλληνισμό. Κι ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἄποψιν θὰ πρέπει, νομίζουμε, νὰ κριθοῦν οἱ «Κουτσόβλαχοι» τοῦ Ἀντώνη Κολτσίδα.

Ἀρχικὰ ὁ συγγραφεὺς ἐπιχειρεῖ μιὰν παρουσίαν τῆς ἐτυμολογίας τοῦ ὀνόματος «Βλάχος» ἐξετάζοντας διάφορες ἐκδοχάς, ὅπως τὶς χαρακτηρίζει, γιὰ τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ ὄρου: (1. Προέλευσις τοῦ ὄρου Βλάχος ἀπὸ τὸν αἰγυπτιακὸ ὄρο Φελάχ 2. Προέλευσις τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὴ λέξιν βληχ 3. Προέλευσις ἀπὸ τὴ λέξιν πριτζιά γιὰ τὸ ὄνομα Πριτσόβλαχος 4. Προέλευσις τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὶς λέξεις βάλε καὶ ἄκουα. 5. Διάφορες ἄλλες θεωρίαι γιὰ τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ ὄρου Βλάχος). Σὲ ἓνα δεύτερο ὑποκεφάλαιον ἐξετάζει τὶς γνώμας διαφόρων μελετητῶν γιὰ τὴν γερμανικὴν προέλευσιν τοῦ ὄρου Βλάχος καὶ σ' ἓνα τρίτον τὶς παραλλαγὰς τοῦ ὄρου Βλάχος: Κουτσόβλαχοι, Ἀρβανιτόβλαχοι. Στὸ δεύτερον κεφάλαιον